Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. - P. K. O. Nr. 151.100.

1500 M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie M. 23.000, z odnosz. do domu M. 25.000. Zamiejsc. M. 25.000. Zagranicą Mk 30.000

Nr. 174. — Rok VI. Kraków, środa 25 lipca 1923 r. Red. naczelny ANTONI KRZYWY

W bieżącym tygodniu uchwali Sejm ustawę o uposażeniu urzędników i ustawę emerytalną.

Konwent seniorów uchwalił program prac sejmowych. — W sierpniu zwołany będzie jeszcze raz Sejm do uchwalenia podatku majątkowego.

Telefonem od własnego korespondenta.

Warszawa.

Wczoraj o godz. 1 popołudniu odbyło się posiedzenie konwentu seniorów.

Po godzinnej dyskusji uchwalono, iż posiedzenia plenarne odbywać się będą codzień do soboty. W ciągu tygodnia załatwione będą ustawy opracowane przez komisje, a to o uposażeniu urzędników państwowych, ustawa emerytalna, projekt ustawy o sanacji finansów komunalnych, ustawa o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia oraz prowizorjum budżetowe na 3-ci kwartał.

Po sobotniem posiedzeniu rozpoczną się ferje sejmowe w czasie których pracować będzie komisja skarbowa nad projektem podatku majątkowego.

Z chwilą ukończenia pracy tej komisji sejm zwołany będzie ponownie na sesję tygodniową w sierpniu.

Podatek majątkowy użyty będzie wyłącznie na naprawę Skarbu Rzeczplitej.

Obrady Komisji Skarbowej nad projektem ustawy o podatku majątkowym. Wyjaśnienie wiceministra Markowskiego.

Warszawa. Telefonem od własnego korespondenta.

Wczoraj przed południem komisja skarbowa obradowała w dalszym ciągu nad art. 1 projektu ustawy o podatku majątkowym. — W dyskusji przemawiał wiceminister Markowski; wyjaśnił on, że mimo znacznie większych wpływów w drugiem półroczu, skarb państwa nie zwiększy się, dlatego, że niektóre wydatki pierwszego półrocza zostały przesunięte na 2-gie półrocze, jak również z powodu nowych ciężarów dla skarbu państwa, jak np. świadczeń z powodu ustawy o uposażeniu urzędników i ustawy emerytalnej. Wniesiony przez b. min. Grabskiego podatek majątkowy miał być użyty na odbudowę kraju. Odbudowa ta jednak została załatwiona dzięki uchwalonej daninie lasowej, wobec tego podatek majątkowy może być użyty obecnie wyłącznie na naprawę skarbu Rzplitej.

Przemawiał w dalszym ciągu poseł Wierzbicki, poczem dyskusję przerwano.

Import towarów luksusowych do Polski będzie zakazany!

(Telefonem od własnego korespondenta).

Warszawa.

Główny Urząd przywozu i wywozu stara się o uzyskanie zakazu na przywóz wszelkich towarów luksusowych.

Obecnie zakaz ten nie obejmuje wielu artykułów, bez których można się doskonale obejść. Decyzja co do rozszerzenia listy artykułów, których import byłby zakazany, zależeć będzie od porozumienia ministerstwa skarbu i ministerstwa przemysłu i handlu.

Haniebne zwalczanie rządu.

(B. T.) Wielkie, czerwone afisze wzywały ubiegłej niedzieli towarzyszy i towarzyszki z pod czerwonego sztandaru na... wiece **przeciwko rządowi.**

Działo się to składnie, jak w doskonale uregulowanej maszynie, zarówno w Krakowie, jak w Łodzi, we Lwowie, czy Lublinie, w Katowicach, czy Sosnowcu. Na każdym takim wiecu przemawiał oczywiście jakiś poseł i kilka socjalistycznych lokalnych wielkości. Różne gęby i nazwiska pozornie, ale faktycznie wszędzie jeden i ten sam ton.

Ponieważ u tych panów zmieniają się jedynie słowa a treść zawsze bywa jednakowa, pozwolę sobie **generalnie** odpowiedzieć na to, co w niedzielę w całej Polsce napewno na takich zgromadzeniach mówiono.

Nie myślę zresztą odpowiadać na wszystkie oklepane i przestarzałe blagi tych panów, nie — ja zajmę się tylko tą **najkonkretniejszą** częścią.

Że drożyzna w ostatnich czasach niesłychanie wzrosła, na to zgodzimy się wszyscy.

Wyraz **drożyzna**, stale u nas dziś używany, nie jest jednak należycie dostosowanem określeniem, albowiem według pojęć ekonomji społecznej **regulują drożyznę dwa czynniki** — tj. **podaż i popyt**, te jednak nie zawsze względnie **częściowo** tylko powodują u nas t. zw. drożyznę, głównie zaś odgrywa w tem wszystkiem rolę **dewaluacja**, tj. spadek wartości zamiennika, jakim jest nasza nieszczęsna marka polska.

Tak jest w rzeczywistości, gdyż widzimy wszyscy, że u nas chociaż podaż nie zmniejsza się względnie nie zwiększa popyt, to jednak towar w miarę spadku marki drożeje.

Ustalając w ten sposób **główny powód** tej naszej specjalnej drożyzny, tj. spadek marki, możemy z kolei zastanowić się nad **przyczyną** tej choroby, boć to jedyna droga do uleczenia.

Dotychczas we wszystkich państwach i społeczeństwach o kursie ich pieniądza decydowały dwie zasadnicze podstawy tegoż pieniądza — a to:

1) **odpowiedni, publicznie zdeklarowany i publicznej kontroli poddany zapas złota w stosunku do emitowanych warrantów, przy każdoczesnej gotowości ze strony wskazanych kas państwowych honorowania prezentowanych banknotów złotem** — i

2) **solidna gospodarka danego państwa wewnątrz i mądra polityka handlowa na zewnątrz.**

O innych pomniejszych przyczynach z braku miejsca nie wspominam, zaznaczam tylko, że są jeszcze inne, które razem wzięte odgrywają dużą rolę.

To są prawdy, które obalić się nie dadzą, i one stanowią conditio sine qua non obiegowej wartości pieniądza za granicą.

Tymczasem Polska zmartwychwstała wprawdzie **cudownym** sposobem, ale też i skazana została na dalsze istnienie **cudem.**

Skarb pusty, zapasów złota nie było, kraj cały zniszczony wojną wymagał nadzwyczajnych wysiłków do odbudowy, granice nie ustalone, wojna światowa ukończona — ale nie dla Polski, gdyż ze wszystkich stron trzeba było odpierać **Ukraińców, Niemców, Czechów, Bolszewików**, w kraju ferment.

Taki był stan nieszczęsnej Polski w zaraniu jej zmartwychwstania.

A jednak świat nie odwracał się od tej Polski, lecz zajął wobec niej wyczekujące a nawet życzliwe stanowisko.

Korona austrjacka względnie marka polska notowała początkowy kurs jak — mniej-więcej 20 : 1 w stosunku do dolara.

Nie dopuścić do spadku tego kursu i tego zaufania zagranicy, ba nawet dążyć do podniesienia tego kursu i zaufania, **było już naszą rzeczą, my zaś czyniliśmy co tylko możliwe, by przyśpieszać spadek marki.**

Jeszcze w pierwszej połowie r. 1919, mimo wojny domowej z Ukrainą, inwazji czeskiej na Śląsku, walk w Poznańskiem i na ogół fatalnej konjunktury politycznej, **za 1** dolar płacono niżej 100 koron austr.

Zlikwidowane walki z Ukrainą zachodnią, w Wielkopolsce i z Czechami kazały wróżyć, że stan pieniądza się poprawi.

I jeżeli to nie nastąpiło, to tylko dzięki błędom, które zaraz w początkach popełniliśmy i popełnialiśmy dalej.

Popełnialiśmy? My wszyscy?

Ależ nie, to wy **szanowni czerwonosztandarowcy od początku dorwawszy się do steru rządów popełnialiście te straszne błędy z waszym Mahometem na czele.**

I jeżeli mówię błędy, to **tylko przez grzeczność**, nie chcę rzeczy nazwać po imieniu, ale tam nie zawsze były błędy.

Więc tak drogą retrospekcji przyglądnijmy się dokładnie minionym faktom, tylko najważniejszym.

Gdy tylko wasz p. Moraczewski objął rządy (stanąwszy poprzednio na baczność przed Dyktatorem), rozpoczął od 8-godzinnego dnia pracy i wypłaty dziesiątkom tysięcy **bezrobotnych**, faktycznie jednak bolszewizujących robotników, zasiłków z pustego skarbu państwa.

Świat powiedział sobie: Jakto? **ten naród zniszczony, zbiedzony, chce zacząć swój byt od próżniactwa i popierania próżniactwa?**

I dolar wówczas już podskoczył o kilkadziesiąt punktów.

Każdy dalszy eksperyment doktrynerstwa i demagogji podnosił kurs dolara, wywoływał spadek marki.

Zauważyłem np, że gdy urzędowo ogłoszono, że p. Moraczewski w porozumieniu nota bene z p. Piłsudskim powołał na ministra kolei jakiegoś podrzędnego podurzędnika ruchu jakiejś małej stacyjki — p. Strączka, **to w 3 dni później dolar skoczył o 20 punktów, co wówczas było bardzo wiele.**

Gdy p. Piłsudski ruszył **na** Kijów, **marka spadała codziennie po kilka punktów.**

P. Piłsudski doszedł do Kijowa **„zwycięsko“** i tam interwiewował go jakiś korespondent angielski, któremu odpowiedział z megalomanją p. Piłsudski, że może teraz iść jak daleko zechce (w próżnię, pozostawiając za sobą próżnię).

A w dwa dni później podskoczył dolar o blisko trzysta punktów!

Bo świat powiedział sobie, że ludzi, którzy chcą iść i iść w przestrzeń jak błędni rycerze, Don Kiszoci, niema co brać poważnie.

Ile spadku marki przysporzył odwrót z Kijowa i dalsze nieszczęścia, widzieliśmy wszyscy, przestaliśmy się nawet dziwić.

Dość tego, że z końcem r. 1920 doszedł dolar do 8000 : 1.

To pierwsza **faza dewaluacji.**

W tym to czasie objął tekę ministra skarbu p. **Michalski.**

Wystarczyło jego credo wypowiedzane w Sejmie, by w krótkim czasi spadł dolar z 8000 do 3000, poczem po krótkich fluktuacjach ustalił się na kilka miesięcy na 3.500 — 3.700.

I wówczas czuliśmy ulgę, zaczęliśmy nabierać otuchy.

Zaczęło wszystko tanieć, **sam rząd zaczął** zniżać **ceny tytoniu i inne.**

Równocześnie drugi minister **Skirmunt**, potrafił na zagranicy wywrzeć jak najlepsze wrażenie.

Zapoczątkowywał się kredyt Państwa nazewnątrz i kredyt prywatny wewnątrz. Zdawało się wszystkim, że zbliżamy się do normalnych stosunków.

W tem jak grom z pogodnego nieba **następuje obalenie gabinetu przez p. Piłsudskiego.**

Marka zaczęła spadać z zawrotną szybkością.

W 10 dniach z 3.700 na 6.500, a gdy p. Piłsudski, głosząc, że chce stworzyć rząd „silnej ręki“ dał narodowi **operetkę rządu Śliwińskiego, dolar natychmiast skoczył do przeszło 8000.**

Jak widzimy, operetka, której godnym reżyserem przy waszej panowie czerwonosztandarowcy pomocy był wasz p. Piłsudski, kosztowała naród drogo.

Teraz wzrost dolara szedł już łatwo. Przy złożeniu rządu przez waszego generała Sikorskiego przekroczył 50.000, obecnie przekracza 100.000.

Ale zaczęliśmy od 20 Mkp. względnie koron za 1 dolar, doszliśmy do 50.000 za waszych przeszło czteroletnich rządów.

Daje to stosunek procentowy dewaluacji 2.500 proc.

Rząd obecny objął dewaluację 50.000, jeżeli więc obecny kurs dolara wynosi nawet 150.000, to **daje to temu rządowi w stosunku procentowym dewaluacji tylko 300 proc., czyli, że aby wasz osiągnąć rekord, musimy zaczekać, by dolar wynosił 125,000.000 Mkp.**

To są cyfry moi cni panowie czerwonosztandarowcy i te się okłamać nie dadzą!

Możecie na waszych wiecach oblagowywać bezkrytyczny tłum, ale **faktów nie zatrzecie!**

Obecny rząd, rząd narodowy idzie ku poprawie i wytrwa!

A że tego śmiecia, które pozostawiliście po waszej przeszło czteroletniej gospodarce od razu wymieść nie można, to wszyscy zrozumią — tak, jak coraz więcej rozumią nawet wasze tłumy, że to wszystko co głosicie i czynicie, to tylko **blaga, blaga, blaga!**

Polska zawarła z Turcją nadzwyczaj korzystny traktat.

Pakt wieczystej przyjaźni polsko-tureckiej. — Prawa obywateli polskich w Turcji. — Umowa handlowa. — Najkrótsza droga z Londynu do Bagdadu będzie przez Polskę. — Polacy mogą otwierać składy swych towarów w Smyrnie i Konstantynopolu.

(Telefonem od własnego korespondenta).

Wczoraj podpisany został traktat między Polską a Turcją.

Rokowania polsko-tureckie zaczęły się 24 kwietnia. Ze strony polskiej skład delegacji tworzyli pp.: **Jan Modzelewski** poseł polski w Bernie jako przewodniczący, p. **Woroniecki** b. wicedyr. departamentu politycznego w min. spr. zagr. p. Ładoś naczelnik wydz. środkowo-europejskiego, **p. Tennenbaum** dyrektor depar. w minist. przemysłu i handlu p. **Poznański**, kierownik wydz. w depart. konsularnym, **Skowroński**, p. **Nussberg** sekretarz poselstwa w Bernie. Ze strony tureckiej występowali pod ogólnem przewodnictwem **Ismeta Paszy: Mustafa Szerik bej**, delegowany specjalnie do tych pertraktacji **Achir bej, Kemal bej** i inni.

Traktat składa się z 3 części:

1) Umowa polityczna t. zw. pakt wiecznej przyjaźni. Artykuł 1-szy tego paktu stwierdza wieczystą przyjaźń, która łączy Polske z Turcją i powołuje się na nigdy nieprzerwane przyjazne stosunki obu tych państw.

Art. 2) mówi o **nawiązaniu normalnych stosunków polsko-tureckich.**

Art. 3) wspomina o równoczesnem zawarciu **traktatu handlowego.**

Druga umowa **zawiera postanowienia, odnoszące się do praw obywateli tureckich w Polsce i polskich w Turcji.**

Trzecia umowa handlowa jest normalnym typem traktatów, zawieranych z innemi państwami. Opiera się ona na **klauzuli największego uprzywilejowania i wzajemności.**

Umowa handlowa normuje również **sposób komunikacji. Najkrótsza droga z Londynu do Bagdadu będzie biegła przez Polskę.** Od chwili zawarcia umowy ustalona będzie komunikacja **Londyn-Amsterdam - Berlin - Poznań-Katowice Lwów-Bukareszt - Konstanca - Konstantynopol**, a stąd do Bagdadu. Droga ta **będzie krótsza o 13 godzin od Orient ex pressu na Paryż i Budapeszt; co do ceny** będzie ona **8 razy tańsza.**

Polska otrzymuje w tym traktacie szereg udogodnień, np. prawo otwarcia **składów na towary polskie w Smyrnie i Konstantynopolu,** tudzież **udogodnienia tranzytowe.**

Traktat lozański przynosi Polsce w każdym razie **tyle, ile uzyskają w ogólnym traktacie pokojowym państwa aljanckie, w niektórych** zaś punktach **Polska uzyska nawet więcej.**

Nad czem wczoraj Sejm obradował?

Przyjęcie w III czytaniu ustawy o stypendjach akademickich.

Warszawa. (Telefonem od własnego kor.). Wczoraj o godz. 3 popoł. rozpoczęło się posiedzenie Sejmu.

W pierwszem czytaniu odesłano projekt ustawy **o prowizorjum budżetowem na 3 kwart. b. r.** do komisji budżetowej z tem, że komisja w ciągu dnia dzisiejszego sprawę tę załatwi.

Z kolei przystąpiono do **III czytania ustawy o stypendjach akademickich.** Po dłuższej dyskusji **przyjęto ustawę w III czytaniu** z poprawką posła Korneckiego, która polegała na przywróceniu tekstu projektu komisyjnego, aby o zwalnianiu **studentów niezamożnych** decydowały Rady wydziałowe. Ponadto przyjęto szereg rezolucji między innymi rezolucję **wzywającą rząd do popierania budowy domów akademickich i do tworzenia burs dla kandydatów na nauczycieli.**

Następnie przystąpiono do załatwienia poprawek senatu do **ustawy o użytkownikach na Kresach wschodnich.** Ponieważ w głosowaniu wkradła się do ustawy nielogiczność, mianowicie przyjęto w tytule rozciągnięcie ustawy na powiaty: bracławski itd. Ziemi wileńskiej, a natomiast odrzucono analogiczne poprawki do art. 1, przeto marszałek uznał ze względów formalnych za wskazane odesłać ustawę z powrotem do komisji, aby ona zaopiniowała jak należy postąpić.

Z kolei poseł **Rymar** (ZLN) **ref. projekt** ustawy o zakresie działalności ministra reform rolnych.

Sensacyjne wystąpienie z redakcji warsz. „Kurjera Porannego“ i „Przeglądu Wieczornego“ redaktora Dr. Adama Brzegi.

Demaskowanie tych pism za ich szkodliwe stanowisko wobec Państwa i Rządu.

Warszawa. Telefonem od własnego korespondenta.

Duże wrażenie w kołach politycznych i dziennikarskich wywarł zamieszczony w wczorajszej „Gazecie Warszawskiej“ list otwarty współredaktora politycznego „Kurjera Porannego“ i „Przeglądu Wieczornego“ dr. Adama **Brzegi, w którym** ten komunikuje, **iż z dniem 23 lipca br. opuścił** stanowisko w tych redakcjach. W liście otwartym p. Brzegi obszernie motywuje powody swego ustąpienia, a mianowicie stwierdza, iż zmusiła go do tego **antypaństwowa wprost krytyka stosowana wobec** obecnego rządu, fanatyzm partyjny, oraz **oplu**wanie **ludzi bez względu na ich zasługi** położone **wobec państwa.**

Reorganizacja armji naszej postępuje szybko naprzód!

Dodatkowe pobory. — Ustalenie i wyszkolenie rezerw. — Ćwiczenia wojskowe. — Wobec rekrutów stosuje się zasady eksterytorjalności. — Dodatnie wyniki całej akcji.

Kraków 24 lipca.

Jak już w dniu wczorajszym donosiliśmy w najbliższych dniach zapowiedziany jest dodatkowy przegląd wszystkich roczników. — Przeglądy te mają na celu ostateczne unormowanie i podział naszej ludności według jej sprawności w stosunku do służby wojskowej.

Jak wiadomo ostatnio przeprowadzony został pobór rocznika 1902.

Rekruci w tej chwili czekają tylko na wcielenie do szeregów, które nastąpi w dniu 5-go listopada b. r. Pozatem w wojsku dotychczas służą wszyscy szeregowi urodzeni w roku 1901, oraz ci szeregowi z rocznika 1899 i 1900, którzy zostali wcieleni do wojska polskiego na podstawie dodatkowego poboru. W miarę napływania nowego kontyngentu, szeregowi tych roczników będą przechodzić do rezerwy.

Wogóle do rezerwy należą wszyscy poborowi po skończeniu 24 lat życia, którzy odsłużyli przepisaną ilość miesięcy w wojsku.

Od 30 do 40 roku życia zalicza się ich do obrony krajowej.

W czasie tym, według nowej ustawy każdy rezerwista musi przejść 12 tygodni ćwiczeń.

W roku bieżącym n. p. przeszkolone zostały już 2 roczniki rezerwy, obecnie szkoli się trzeci rocznik. Ćwiczenia te trwają 4 tygodnie, zatem w przyszłości do 40 roku życia, rezerwiści wymienionych roczników będą powołani jeszcze dwukrotnie na 4 tygodniowe ćwiczenia, co da razem 12 tygodni wyszkolenia, przewidzianego przez ustawę. Od 40 roku życia do 50 trwa okres służby w pospolitem ruszeniu. Po 50 roku służba wojskowa kończy się.

W stosunku do świeżego napływowego materjału rekruckiego stosuje się t. zw. zasady eksterytorjalności t. j. rekruci z województw wschodnich pełnią służbę w województwach zachodnich lub w centrum kraju. I tak n. p. w Krakowie garnizon złożony jest przeważnie z rekrutów ze wschodniej Małopolski i t. d.

Poznańczycy i Pomorzanie pełnią służbę w garnizonach na kresach wschodnich, albo gdzieś na południu kraju.

Dzieje się to dla wielu powodów, oto nie jest pożądane ze zrozumiałych względów przetrzymywanie rekrutów w pobliżu miejsca gdzie znajduje się jego rodzina.

Pozatem translokacje takie mają duże znaczenie społeczno-wychowawcze. Rekruci poznają w ten sposób kraj, jego potęgę, bogactwa, stosunki i t. d.

Po powrocie zaś do domu stanowią element bardziej odbyty w świecie i uświadomiony państwowo, niż w wielu wypadkach ich otoczenie.

Jak widzimy więc, organizacja armji szybkimi krokami zdąża do uzupełnienia tych jeszcze luk, które jako pozostałość z czasów wojny istniały do tej pory. W niedługim już czasie zresztą armja nasza osiągnie swój normalny stan przystosowana i przygotowana tak do czasów pokojowych jak i na ewentualność wojny.

Poświęcenie krzyża na grobie żołnierzy francuskich.

W Starogardzie odbyło się nabożeństwo tudzież poświęcenie Krzyża na wspólnym grobie żołnierzy francuskich, spoczywających na miejscowym cmentarzu.

Amerykanin odznaczony orderem „Polonja Restituta".

Szef Misji Polskiej Amerykańskiego Wydziału Ratunkowego (Akcja Hoovera) p. L. Sorieri otrzymał order „Polonja Restituta" IV klasy za zasługi położone na polu pomocy dla ludności polskiej, dotkniętej skutkami wojny. Misja powyższa zakończyła swą działalność w Polsce i członkowie jej opuszczają kraj nasz w dniach najbliższych.

Kierownicy literaccy teatrów warszawskich.

Stanowisko kierownika literackiego teatrów miejskich obejmuje w Warszawie z dniem 1 września b. r. p. Stanisław Miłaszewski, poeta i krytyk teatralny, referent teatralny w ministerstwie oświaty.

W miejsce dotychczasowego kierownika literackiego w Teatrze Polskim, Tadeusza Żeleńskiego (Boya), który na nowo ujął pióro krytyka, objął to stanowisko znany literat i b. dyrektor Teatru im. Bogusławskiego Bogusław Gorczyński.

Rząd energicznie zabiera się do walki z drożyzną!

Rejestracja zapasów mąki i kaszy podkładem dalszej walki rządowej z drożyzną. — Będziemy mieli więcej zboża, mąki i kaszy.

Warszawa 28 lipca.

Jak już onegdaj donosiliśmy władze administracyjne i policyjne przeprowadzają w całej Rzeczypospolitej na mocy rozporządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych rejestracje wszystkich zapasów mącznych, przetworów mącznych, kasy i ziarna zbożowego.

Jak się dowiadujemy władze te wglądają do wszystkich składów bankowych, piekarskich i handlowych. Polecono nawet spisywać u producentów ziarno i mąkę znajdującą się w ilościach ponad 200 hektarów.

Wyniki tego wglądu państwowego do bogatych spichlerzy właścicieli, od których zależy wyżywienie kraju dadzą zapewne wystarczający materjał dla zorjentowania się co do zaopatrywania w żywność różnych rynków kraju i będą stanowiły podkład do dalszej akcji rzadowej walki z drożyzną.

Należy się spodziewać, że obecnie na rynkach pokażą się większe zapasy ziarna, mąki i kaszy.

Punkt zwrotny w dziejach samorządu miejskiego.

Ustawa o uregulowaniu finansów gminnych w III czytaniu uchwalona przez Komisję skarbową. — Zasługa to posłów ze Związku Lud.-Narodowego. — Socjaliści zaskoczeni.

Warszawa, 23 lipca.

Po przeszło dwumiesięcznych żmudnych naradach w sobotę 21 bm. Komisja skarbowa Sejmu uchwaliła w trzeciem czytaniu ustawę o uregulowaniu finansów samorządowych. Ustawa ta posiada niezmierne znaczenie tak dla ogólnej sanacji skarbu Państwa jak i dla samorządów zarówno miejskich jak i wiejskich oraz związków powiatowych.

Zanim umieścimy w te sprawie szereg artykułów, oświetlających ważność ustawy ze względu na nowe obfite źródła dochodów tak dla miast jak i dla wsi, podajemy na razie ogólnie, że główna zasługa w przeprowadzeniu ustawy w jej obecnem brzmieniu przypada posłom ze związku Ludowo-narodowego M. Kozłowskiemu i dr. Konradowi Ilskiemu, wiceprezydentowi miasta Warszawy, którzy wbrew opozycji posłów socjalistycznych i żydowskich, a często także innych Klubów, niezmordowanie i umiejętnie przeprowadzili wszystkie postulaty samorządów. Obaj posłowie są członkami zarządu Związku miast polskich, na którego zjeździe w Katowicach w dniu 8 września b. r. staną z rzetelnym dorobkiem.

O ile Sejm w bieżącej sesji lipcowej ustawę przyjmie, stanie się ona punktem zwrotnym w dziejach samorządu polskiego, który wreszcie wyjdzie ze stanu martwoty, w jaki wpędziły go czteroletnie rządy lewicy, nie mającej zaufania do samorządu i pragnącej całe życie społeczne i gospodarcze scentralizować. Miasta polskie winny sobie dobrze zapamiętać, kto — Sejmie broni ich interesów w imię dobra Narodu i Państwa.

Na tem samem posiedzeniu Komisja na wniosek posła Kozłowskiego (Z. L. N.) uchwaliło jeszcze tego samego dnia popołudniu rozpocząć szczegółowe czytanie ustawy o podatku majątkowym. Lewica, która znaną swą metodą starała się wmówić w społeczeństwo, że stronnictwa większości chcą odwlec sprawę podatku majątkowego, była tym wnioskiem zaskoczona i... zawstydzona.

Wystawa podhalańskiego przemysłu artyst. w Zakopanem.

Dnia 1 sierpnia b. r. odbędzie się otwarcie podhalańskiej wystawy przemysłu artystycznego w salach szkoły przemysłu drzewnego w Zakopanem. Wystawa obejmować będzie całą wytwórczość Podhala i będzie przeglądem, mającym na celu podniesienie tego przemysłu.

Wojenne zniszczenie Polski.

Do krajów najbardziej wojną zniszczonych należy — jak to już wiadomo — Polska. — O rozmiarach jej strat świadczą następujące cyfry:

Na wszystkich linjach kolejowych mamy wysadzonych i spalonych podczas wojny 249 większych mostów o ogólnej długości przeszło 24 kilometrów a 7500 mostów mniejszych ogólnej długości 7 klm. Do końca roku 1923 odbudowane zostało na stałe 31 proc. ilości wyżej wskazanej. Pozostało do odbudowy około 70 proc., z czego przewiduje się wykończenie w 1923 r. około 20 proc.

Z większych mostów odbudowanych obecnie należy wymienić: most na Niemnie pod Grodnem na Bugu pod Małkinią, na Warcie pod Sieradzem, dwa wielkie sklepione mosty na linj Stanisławów — Woronienka, 2 wielkie mosty na Horyniu i na Prypeci.

Dworców zniszczonych podczas działań wojennych jest ogółem 93, magazynów 491, stacji wodnych 354, domów mieszkalnych 1358, budynków administracyjnych 250, innych ważniejszych budynków 304.

Obecnie pozostało do odbudowy na stałe około 50 procent.

Teatr popularny powstanie w Łodzi.

Staraniem grona osób ze sfer działaczy społecznych i kulturalnych powstanie z początkiem nowego sezonu w Łodzi teatr popularny przeznaczony dla sfer robotniczych.

Kapelusze znowu zdrożały.

Kapelusznicy warszawscy uzależniają swoje cenniki na kapelusze zagraniczne od kursu walut obcych, a w szczególności od dolara, podnieśli znowu cennik o 15 procent.

Nowa polska linja okrętowa.

W Gdańsku zawiązała się nowa polska linja okrętowa pod nazwą: „Biały Orzeł", która oparła się finansowo o Bank Związku Spółek Zarobkowych. Linja ta uprawiać będzie żeglugę morską na Bałtyku, Morzu Północnem i kanale La Manche.

15 miljonów na plan regulacyjny Warszawy.

Ministerstwo robót publicznych przyznało magistratowi warszawskiemu subwencję bezzwrotną w sumie marek 15 miljonów na prace, związane ze sporządzeniem planu regulacyjnego miasta.

IV-ta klasa na kolejach polskich.

Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa na kolejach polskich zostanie wprowadzona czwarta klasa. Projekt ów wniosła do Ministerstwa kolei żelaznej Rada kolejowa.

Strajk w Białej-Bielsku trwa!

Porozumienia między fabrykantami a robotnikami nie osiągnięto. — Czego domagają się robotnicy, a co dają fabrykanci? — Socjaliści polują na chwilowy efekt. — Dziś dalszy ciąg pertraktacji.

Bielsko 23 lipca.

Strajk w całym naszym przemyśle fabrycznym i budowlanym trwa dalej bez przerwy. Spokój publiczny niczem nie zakłócony. Ostatnia konferencja robotników z fabrykantami, czwarta z rzędu odbyła się pod przewodnictwem delegata Ministerstwa pracy p. Wojtkiewicza w sobotę dnia 21 b. m. **Porozumienia nie osiągnięto i tą razą** i za zgodą obydwu stron odroczono konferencję do wtorku godz. 16. Delegat rządu wyjechał do Warszawy.

Dotychczasowe rokowania obracają się głównie około 3 punktów t. j. **doraźnej podwyżki płac, komisji parytetycznej i wynagrodzenia za pierwszy tydzień choroby robotnika.** Organizacje robotnicze żądają 80 procent podwyżki dotychczasowych zarobków, począwszy od 1 sierpnia dla wszystkich zatrudnionych w przemyśle, a nadto dla robotników niewykwalifikowanych (dziennych) o 25 procent więcej, jako że wynagrodzenie tych ostatnich nie przekracza nieraz 90.000 Mk. tygodniowo.

Fabrykanci na ostatniej konferencji ofiarowali ogólną podwyżkę 49 procent. Natomiast odrzucili żądanie komisji parytetycznej, któraby co 15 dni, w miarę wzrostu drożyzny, regulowała płace robotnicze. Postulat komisji parytetycznej w obecnych warunkach jest dla robotników wielkiej doniosłości. Bez tego musieliby robotnicy co 14 dni żebrać o poprawę płac lub — strajkować. Masy robotnicze i sekretarze organizacji narodowych kładą **większy nacisk na postulat ostatni, aniżeli przywódcy socjalistyczni.** Wiadomo zresztą, że likwidację komisji parytetycznej, która istniała przed kilku miesiącami, przyjęli socjaliści spokojnie. **Oni z natury wolą strajki, niż ugodową regulację.**

Trzeci punkt targów obejmuje przepis ustawy austrjackiej, obowiązujący dotąd fabrykanta do płacenia pełnych poborów robotnikowi za pierwszy tydzień ewentualnej choroby niezależnie od świadczeń kasy chorych. Fabrykanci chcą zwolnić się całkowicie z tego obowiązania twierdząc, że nadmierna liczba symulantów naraża ich na kolosalne koszta, gdy muszą płacić robotnikom, nie pracującym.

Fabrykanci skłonni są płacić pewien procent zarobku w II i III tygodniu w zamian za zwolnienie twierdząc, że największej zasłabnięć w skutek chwilowego przemęczenia lub zaziębienia trwa od 3—7 dni, a nie rozciąga się na tygodnie, zatem obietnica wypłacania zarobków w II i III tygodniu ma wartość tylko dla fabrykanta.

Rozpatrzenie tej spornej kwestji poruczono subkomisji, składającej się z reprezentantów robotniczych, fabrykantów i kasy chorych.

Ciekawem zjawiskiem, ujawnionem na konferencjach, jest, że **sekretarze zawodówek chrześcijańsko-narodowych bronią mocno korzyści stałych, nieprzemijających** jak § 1154 b ustawy o pierwszym dniu choroby robotnika i istnienia Komisji parytetycznej, natomiast **międzynarodówki socjalistyczne kładą nacisk na chwilowe korzyści,** polują na fajerwerki dla mało myślących mas. Socjaliści najmocniej bronią robotników wykwalifikowanych lepiej płatnych, a niewiele troszczą się o najbiedniejszych pracowników dziennych.

Chrześcijańskie Związki uwzględniają jednych i drugich.

Wracając do Komisji parytetycznej podnieść należy, że opór fabrykantów niema podstaw. Oni kalkulują ceny codzień według kursu franka, a wobec robotnika nie chcą zgodzić się na regulację w okresach 15-tygodniowych. —

Koło robotników Stojałowczyków w Bielsku żąda utworzenia dla okręgu Bielsko-Bialskiego rządowej komisji statystycznej, składającej się z 3 robotników, 3 fabrykantów i 3 przedstawicieli rządu.

Niezależnie od wyniku wtorkowej, względnie środowej konferencji, zapowiedziane są 2 wiece robotnicze: **chrześcijańskich robotników we czwartek rano w Domu katolickim w Białej** i socjalistów w piątek rano na placu Blichowym w Bielsku.

Plenarne posiedzenie Senatu odbędzie się 8 sierpnia.

W pierwszych dniach sierpnia wraca do Warszawy marszałek Trąmpczyński. Plenarne posiedzenie Senatu zapowiedziane jest na dzień 8 sierpnia.

Spadek cen mąki w Warszawie.

W Warszawie mąka amerykańska staniała o 1200 Mk. na kilogramie. Krajowa pszenna ma również słabą tendencję i jest tańsza o 300 do 500 Mk. na kilogramie od amerykańskiej. Korzec żyta z b. zaboru rosyjskiego kosztuje 280 tysięcy, a z b. zaboru pruskiego — 330 tysięcy. W hurcie kilo sprzedają za 5.700 marek.

Centrala prasowa przy radzie ministrów.

Jak donosi warszawski „Ekspress poranny" w wszystkich ministerjach mają być skasowane biura prasowe przy prezydjum zaś **Rady ministrów ma powsać jedna centrala prasowa.** Wobec tego, że „czerwony Ekspress" szafuje zwykle sensacjami, wiadomość ta wymaga jeszcze potwierdzenia.

W przededniu nowego strajku tym razem górniczego!

Związek górniczy domaga się płac w złotych. — Wśród przywódców robotników istnieje tendencja strajkowa. — Płace górnicze stanowią 40 procent kosztów produkcji.

Górnicy otrzymali ostatnią podwyżkę za lipiec w wysokości 70 proc. są jednak niezadowoleni z niej, gdyż domagają się przeliczenia pensji w markach na złote polskie, przyczem liczą na nowy zysk. Tymczasem przemysłowcy sprzeciwili się temu żądaniu i przyszło do zatargu.

Ogół górniczy odnosi się z pewną niewiarę w możliwość spełnienia tych postulatów, jednakowoż wśród przywódców robotniczych rekrutujących się z pośród socjalistów i komunistów istnieje tendencja strajkowa, na który to stan raczej składają się z jednej strony dyrektywy polityczne odnośnych partji, zalecając rozmyślne wywoływanie strajków dla poderwania autorytetu rządu, z drugiej przekonanie, że ostatecznie uda się strajkiem zdobyć jeszcze coś ponad to co już mają górnicy i w ten sposób zobowiązać sobie ogół.

Przywódcy strajkowi agitują wśród robotników w ten sposób, iż wykazują im, że z dniem 1 bm. cena węgla została podwyższona o 105 procent, gdy górnicy otrzymali tylko... 70! Drugim argumentem jest twierdzenie, iż górnicy otrzymują tylko... 40 procent z kosztów ogólnej produkcji. To ostatnie twierdzenie jest oczywiście bezczelne. A robotnicy nie orjentujący się w sprawach wierzą, i mogą w każdej chwili zastrajkować bezmyślnie.

Zaznaczamy, że górnicy są zupełnie dobrze sytuowani, nie tak, jak to było w innych wypadkach strajkowych i skutkiem tego niepodobna z sympatją odnosić się do tego ruchu.

Inna rzecz, że taki strajk wyzyskają przemysłowcy i będą z nas skórę zdzierać, dyktując nowe zwyżki.

Czas byłby doprawdy obmyśleć jakąś ustawę przeciwko lekkomyślnym strajkom!

Zabobon święci w Warszawie pełny tryumf!

Lekarze zbyt drogo kosztują — niech żyją więc znachory i kabalarki!

Kraków 24 lipca.

Środki kuracyjne i lekarstwa drożeją z dniem każdym. Ludność uboższa wobec niesłychanych kosztów leczenia się w szpitalach a niemniej niedostępnej kuracji normalnej w domu, wobec wygórowanych cen za wizyty lekarskie i lekarstwa, znowu **została oddana na pastwę znachorów, bab miejskich, które „rozumieją się" na chorobie i innych szarlatanów.** Oto jak donoszą z Warszawy, stolica nasza aż roi się od znachorów. Dla ukrycia swego rzemiosła nie przyjmują oni chorych we własnem mieszkaniu, lecz **krążą po domach nawiedzionych chorobami.**

Szczególnie fabrykacja leków rozwielmożniła się w ostatnich czasach. Ludzska płacą i zażywają wyroby preparowane przez wyzyskiwaczów. W samej Warszawie nawet wśród zubożałej inteligencji drożyzna pomocy lekarskiej wskrzesiła **grzybki japońskie,** pokątne środki uniwersalne itp. Wiemy o pacjentkach, które o poradę lekarską chodzą do **kabalarek i wróżek.** Zupełnie jak za czasów naszych prapra-babek.

Warszawa w walce z nierządem.

Przy warszawskim urzędzie zdrowia komisarjatu rządu ma być utworzona komisja sanitarno-obyczajowa, do której kompetencji należeć będzie walka z nierządem. W skład komisji ma wchodzić również przedstawiciel władz miejskich. Mandat ten magistrat powierzył członkini dlegacji wydziału zdrowia publicznego p. M. Olszewskiej.

Polski teatr w Katowicach.

Zarząd Tow. Przyjaciół Teatru Polskiego w Katowicach mianował dyrektorem na sezon przyszły p. Wacława Nowakowskiego, reżysera tegoż teatru.

Olbrzymia podwyżka opłat telefonicznych.

Opłaty abonamentowe za telefony zostały podwyższone o 100% w następujący sposób: Pierwsza kategorja z 300.000 na 600.000 Mk. kwartalnie dla mieszkań prywatnych, druga kategorja z 450 000 na 900.000 Mk. trzecia kategorja na 1,300.000 Mk. kwartalnie, na dodatkowe aparaty 300.000 Mk, kwartalnie. Za założenie nowego aparatu płaci się 3.000.000 marek jednorazowo.

Więc jeszcze r. czą nas swą obecnością...

Pomimo upływu terminu opuszczenia Polski przez uchodźców żydowskich z Rosji, pozostało ich u nas widocznie jeszcze spero, o czem świadczy fakt następujący: Komitet emigracyjny żydowski w Warszawie wystarał się o roboty w „jednym z krajów zachodniej Europy" — jak podaje do wiadomości — dla pewnej grupy uchodźców żydowskich z Rosji, Ukrainy. Wyjechać mogą tylko: drukarze, murarze, stolarze, cieśle, blacharze, tokarze, tkacze jedwabia, introligatorzy, górnicy, służba domowa, kucharze i kucharki. A więc to wszystko jeszcze u nas pozostało po „rzekomych" „rugach".

Oryginalna kradzież.

Do stajni pewnego właściciela dóbr w powiecie gdańskim w Nizinach wdarli się złodzieje i obcięli koniom wszystkie ogony. — Właściciel wyznaczył za pochwycenie złodzieji miljon marek nagrody.

Monarchiści niemieccy spiskują jawnie nad granicą Polski!

Kawalerja orgeszowska w Prusach Wschodnich. — Policja niemiecka wszystko toleruje. — Przygotowania nad granicą Polski. — Niemcy kpią sobie z Komisji kontrolnych.

Toruń 23 lipca.

Szał hakastyczny w Niemczech dochodzi do szczytu — jednocześnie zaś wszędzie bojówki monarchistyczne obrały sobie jako basen swych działań Prusy Wschodnie, gdzie zupełnie jawnie odbywają ćwiczenia, parady itd. wszystko zaś to dzieje się na rozkaz znanego przywódcy narodowych socjalistów **Hitlera.**

Wpływy **Hitlera** rozciągają się obecnie i na Prusy Wschodnie, z któremi utrzymuje stały kontakt za pośrednictwem generała Lettowa-Vorbecka i wiceadmirała **Trothy.** Przywódcy ruchu monarchistycznego przystąpili obecnie do utworzenia we wszystkich miastach formacji piechoty, do **tworzenia oddziałów kawalerji,** której wyszkoleniem zajmują się tak zwane Reit- i Fahrschulen.

Po raz pierwszy wystąpiła **orgeszowska kawalerja** publicznie w dniu 15 lipca w Darkehmen z okazji uroczystości, urządzonej na cześć Schlagetera. **Dwa szwadrony orgeszowskiej kawalerji wkroczyły krótko przed rozpoczęciem uroczystości do miasta i ustawiły się na rynku.** Kawalerja, złożona wyłącznie z synów miejscowych gospodarzy i właścicieli ziemskich przedstawiała się imponująco i czyniła wrażenie **doskonale po wojskowemu wyćwiczonej armji.**

Policja zachowała się wobec tej nacjonalistycznej orgeszowskiej hecy zupełnie pasywnie. Przy sposobności należy zwrócić uwagę, że **szkoły jazdy i szkoły kawalerji tworzone są obecnie we wszystkich miastach Prus Wschodnich.** Pierwszą szkołę taką urządzono już 2 lata temu w Malborku. Kierował nią rotmistrz Waltz — obecnie stoi na jej czele rotmistrz Domansky. **W szkole panuje dyscyplina wojskowa. Musztra i komenda jest również ściśle wojskowa.**

Jednocześnie zaś Niemcy **kpią sobie ze wszystkich koalicyjnych misji kontrolnych robiąc co im się żywnie podoba.**

Oto np. przybyłą do Królewca przed kilku dniami komisję kontrolującą, w której skład wchodziło między innemi 3 oficerów francuskich, **odprawiła komenda 1-go okręgu wojskowego z protestem i stanowczem zaznaczeniem, że nie dopuści do tego, aby komisja miała badać i śledzić co dzieje się w szeregach Reichswehry** i jakie przygotowania czynią się obecnie w Prusach Wschodnich. Ponadto wydano tajne **rozkazy do właścicieli hoteli i pokoi umeblowanych, aby oficerom i członkom komisji kontrolującej odmówiono mieszkań.** Wobec takiej postawy zniewolona została komisja na razie Królewiec opuścić.

Należy zaczekać, jak na te protesty i sprzeciwy badania prawdy o wojennych przygotowaniach Prus Wschodnich zareagują państwa sojusznicze.

Proces w sprawie kapt. Ehrhardta rozpoczął się w poniedziałek.

Lipsk. (PAT).

Kancelarja sądu Rzeszy donosi, że proces **w sprawie Ehrhardta rozpoczął się** dnia 23-go **b. m. Na ławie oskarżonych zasiędzie tylko księżna Hohenlohe Oehringen.**

Dalszy ciąg stworzenia świata.

Z głębin oceanu indyjskiego wyłoniła się nowa wyspa.

Biuro hydrograficzne otrzymało wiadomość od kapitana Georga G. Generaux o powstaniu na Oceanie Indyjskim nowej wyspy.

Kapitan donosi, iż w czasie swej podróży ze Singapore **widział na własne oczy,** jak **nagle zaczęła się wyłaniać z morza szara masa długości około trzech mil** i wzniosła się do wysokości 100 stóp ponad poziom morza. Jednocześnie dały się słyszeć kilkakrotnie silne detonacje, które wzburzyły morze dokoła.

Nową tę wyspę nazwano urzędownie Tagawa.

Bolszewicy wydawali w Bułgarji wyroki śmierci na swych przeciwników.

Bułgarja stała się za rządu Stambulińskiego domeną bolszewizmu. — Co znaleziono we wschodniej misji bolszewickiej?

Sofia. (AW).

Wedle informacji bułgarskiej Ajencji telegraficznej, delegacja sowieckiego Czerwonego Krzyża na terytorjum bułgarskiem rozwinęła nietylko propagandę na rzecz komunizmu, ale nawet posunęła się do wydawania wyroków śmierci na swoich przeciwników politycznych. Odnośne dokumenty znaleziono w archiwach agentów wspomnianej misji.

Rząd bułagrski zamierza sprawę tą opublikować.

(Jak wiadomo szef misji tej został niedawno w Bułgarji zamordowany, poczem sowiety odwołały misję. — Przyp. Red.).

Zamordowanie meksykańskiego generała powodem rzezi około 100 osób.

Generał Villa zamordowany przez sekretarza. — Sekretarz zamordowany przez przez zwolenników Villi. — Ogólna rzeź.

Paryż. (AW).

Ajencja Havasa donosi z Meksyku, o **skrytobójczym morderstwie generała Vigilli.**

Generał zabity został przez swego sekretarza, którego następnie w odwecie za to zabili zwolennicy generała. Przy tej sposobności wywiązała się walki między adherentami generała a sekretarza, w czasie której raniono i zabito około 100 osób.

Powodem zamachu na generała było oburzenie robotników z powodu wstrzymania im wypłat.

Ukraina... kolonją angielską!

Jak Ukraińcy agitowali na międzynarodowym zjeździe akademickim w Paradzie? — Humorystyczne epizody.

Przed kilku dniami zamieściliśmy na tem miejscu opis przebiegu międzynarodowego Kongresu młodzieży akademickiej, jaki się odbył w Paradzie na Węgrzech.

Na Kongresie obecna była również delegacja polska, która zmuszona była zwrócić pilną uwagę na tok obrad, by bronić należycie spraw polskich w razie dgyby były one naruszone.

Tak też się rzeczywiście stało. **Delegacja młodzieży ukraińskiej, studjującej w Polsce, Niemczech, Austrji i Czechosłowacji wykorzystać chciała teren zjazdu dla rozwinięcia szerokiej i na wielką skalę zamierzonej propagandy ukraińskiej,** której jednym z podstawowych momentów były sprawy Małopolski wschodniej. W tym też celu rozdano wśród uczestników zjazdu **memorjały, objętości grubego zeszytu pisma maszynowego, zredagowanych w językach angielskim,** francuskim i niemieckim, a zawierające, prócz historji Ukrainy, doprowadzonej do czasów ostatnich i danych, dotyczących jej geografji w granicach, których nie powstydziłby się naród najbardziej imperjalistyczny, również **szczegóły „prześladowań“ polskich nad narodem ukraińskim.** W memorjale tym konsekwentnie **używano terminów „Ukraina zachodnia, okupowana przez Polaków“,** względnie **„Rumuńska okupacja Ukrainy“** i t. p.

Oczywiście, **delegacja polska przeciwstawiła się z całą stanowczością stanowisku,** zajętemu przez ukraińców i uzyskała **decyzję prezydjum konferencji, żądająca natychmiastowego zaniechania propagandy i zwrotu rozdanych memorjałów.**

W całej tej „sprawie ukraińskiej“ nie zbrakło zresztą **momentów humorystycznych:** na wystawie, urządzonej przez wszystkie narody, a obejmującej całokształt położenia młodzieży studjującej, znalazła się wśród eksponatów ukraińskich fotografja pod wiele znaczącym napisem: **„Codzienny obrazek we Lwowie — aresztowanie studentów ukraińskich“.** Fotografja ta przedstawiała grupkę roześmiałych młodzieńców na pierwszym planie i trzech umundurowanych ludzi — na planie dalszym. Po dokładnem przyjrzeniu się fotografji okazało się, że mundury, tak groźnie wyglądające na zdjęciu, w niczem nie przypominają ubiorów wojska lub policji polskiej, są natomiast **łudząco podobne do uniformów, używanych przez** armję angielską... Bez komentarzy!

Napis pod fotografją wkrótce został przez nieopatrznych wystawców skrzętnie zatarty.

Drugim, niemniej wesołym momentem była **rozmowa jednego z delegatów ukraińskich z przedstawicielem Japonji.**

— A pan jest delegatem jakiego kraju? — pyta Japończyk.

— Ukrainy — odpowiada zagadnięty.

— Ukraina... Ukraina... — na twarzy pytającego maluje się wyraz głębokiego zastanowienia — **wszak to kolonja angielska, nieprawda?..**

Chińska stacja radiotelegraficzna.

Rząd pekiński wybudował w Karsgarze (Turkestan) wielką stację telegrafu bez drutu. Stacja ta koresponduje ze stacjami europejskimi. Na uwagę zasługuje, że cała instalacja, nie wykluczając ciężkich motorów do wytwarzania energji, musiała być **transportowaną na wielbłądach przez pustynię 5000 km.**

Wspaniały szpital dla zwierząt.

W Kopenhadze istnieje duży szpital dla zwierząt, który posiada sale: operacyjną, opatrunkową, ogólną i... separatki. Pełno w nich pacjentów zwłaszcza wyższej rasy. Prócz dużych zwierząt domowych, jak konie, krowy, świnie i t. p. widzi się tam sporo „faworytów“ zwłaszcza kotów. Pacjenci ci służą również „ogólnemu dobru“, cierpienia ich bowiem są rejestrowane, omawiane w dzienniku szpitalnym i w rezultacie są szczeblem dla podniesienia terapji weterynaryjskiej.

Doniosłe wykopaliska egipskie w Palestynie.

Wyprawa, która z ramienia uniwersytetu w Filadelfji prowadzi w Beisanie roboty wykopaliskowe w Palestynie, poczyniła **doniosłe odkrycia.** W toku prac p. Ficher odsłonił budowle egipskie i dwa monumentalne napisy z **epoki Setiego I. i Ramzesa II.** Napisy te zawierają rozporządzenia wojskowe dla oddziałów egipskich i mówią o miastach po obu stronach Jordanu.

Beisan, Bet-Szean albo Beth-Szan ze Starego Testamentu i Beesan z czasów wypraw krzyżowych, położony jest na południowo-wschodnim krańcu doliny Jezreeln, niedaleko Jordanu, na głównej drodze z Egiptu przez Palestynę do Damaszku i Eufratu. Starożytne to miasto zdobyte zostało przez Izraelitów, lecz nie było nigdy osiedlem żydowskiem. Miasto zawiera dużo ruin z czasów greckich, rzymskich i wojen krzyżowych.

KRONIKA.

REPERTUAR TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO
Wtorek: „Fircyk w zalotach".
Środa: „Fircyk w zalotach".

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA".
Wtorek: „Znakomity baryton".
Środa: „Znakomity baryton".
Czwartek: „Miłość czuwa".

OSOBISTE. Min. kolei żel. p. Karliński opuścił w nocy z niedzieli na poniedziałek Kraków, udając się po całodniowym u nas pobycie z powrotem do Warszawy.

WYCIECZKA KOLEJARZY Z KATOWIC bawiła u nas przez całą niedzielę, spędzając czas na zwiedzaniu zabytków historycznych miasta. Wycieczka przybyla wraz ze swoją doborową orkiestrą.

PRZYJAZD GOŚCI Z DANJI: W nocy z niedzieli na poniedziałek przybyli do naszego miasta burmistrz stolicy Danji m. Kopenhagi p. Möller wraz z synem swoim inżynierem, celem zwiedzenia zabytków historycznych Krakowa. Goście ci nasi zabawili kilka dni w Warszawie, poczem po przybyciu do Krakowa zamieszkali w hotelu Francuskim. Wczoraj przedpołudnie całe spędzili na oglądaniu osobliwości Krakowa, w czem dopomagał im p. Szydłowski z Tow. Obrony Kresów Zachodn., o ogdz. zaś wpół do 8-ej popołudniu udali się autem do Wieliczki, by zwiedzić szczegółowo saliny, żywo ich interesujące. Po dwudniowym u nas pobycie udają się dziś w dalszą podróż po Polsce.

UJĘCIE WAWELSKICH RZEZIMIESZKÓW. Poruszane przez nas wielokrotnie kradzieże na Wawelu ostatniemi czasy tak często się powtarzające, znalazły dzięki energji tut. policji swój epilog. Wczoraj bowiem przyaresztowano dwu notorycznych kieszonkowców Abrahama Goldnera i Edwarda Strączka w chwili, gdy w czasie pobytu zamiejscowej tłumnej wycieczki na Wawelu usiłowali przeprowadzać swoje operacje złodziejskie po kieszeniach wycieczkowców. Za resztą wawelskich doliniarzy prowadzone są dalsze dochodzenia.

CO NOWEGO NA POLICJI? Wczoraj aresztowano ogółem 13 osób za włóczęgostwo żebraninę i awantury. Stwierdzić należy, że areszta „pod Telegrafem" ani na chwilę nie świeciły i nie świecą w bieżącym roku pustką, a to z powodu rozwielmożnionej obecnie epidemji złodziejskiej. — Ponadto, podaje policja dwa wypadki kradzieży bez ujęcia ich sprawców, a mianowicie, kradzież kilimu z kościoła OO. Karmelitów, wartości 3 miljonów marek, oraz kradzież torebki z gotówką z niezamkniętego mieszkania Marji Czuchrowej przy ul. Pijarskiej.

ZABÓJCA PRZED SĄDEM. Wczoraj toczyła się w tut. sądzie okręg. karnym rozprawa przeciw Stanisławowi Florczykowi, gospodarzowi ze Rzeszotar, oskarżonemu o zbrodnię zabójstwa Antoniego Kozła z Ochojna. Trybunał, któremu przewodniczył r. s. o. dr. Feill, wydał — po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, przesłuchaniu świadków i zastosowaniu okoliczności łagodzących — wyrok, skazujący Florczyka na 2 i pół roku ciężkiego więzienia.

WPADLI DO DOŁU KLOACZNEGO. Wczoraj przedpołudniem wpadli podczas pracy przy ul. Twardowskiego dwaj robotnicy do budującego się dołu kloacznego i zostali zalani kałem. Wezwana na miejsce wypadku straż pożarna wydobyła obu nieszczęśliwych, których przywrócił lekarz pogotowia ratunkowego do przytomności i zarządził przewiezienie ich do szpitala św. Łazarza.

SPĘD BYDŁA. Na targi od 14 do 20 bm. spędzono buhaji 55, wołów 45, krów 294, jałówek 141, cieląt 570, owiec 3, nierogacizny 945, razem 2056 zwierząt. — Płacono za jeden cetnar metr. żywej wagi: buhaje od 900 tys. do 1 milj 220 tys. M., woły od 780 tys. do 1 milj. 250 tys. M., krowy 800 tys. do 1 milj. 350 tys., jałownik 850 tys. do 1 milj. 367 tys., cielęta 971.400 do 1 milj. 500 tys. M., nierogaciznę od 1 milj. 450 tys. do 1 milj. 800 tys. — bitej wagi: nierogaciznę 1 milj. 800 tys. do 2 milj. 300 tys. M. — Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na konsumcję miejscową 1828 sztuk, na konsumcję innych gmin kraju 228. Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

Historyczne klejnoty Krakowa niszczeją.

Sukiennice i Wieża Ratuszowa proszą się o ich restaurację. — Gzyms koronujący grozi oderwaniem się. — Co się stało z zegarem ratuszowym? — Attyka na Sukiennicach zagrożona. — Co na to Magistrat?

(h) Mało interesująca się naszemi gmachami o historycznej wartości ludność Krakowa nie zwraca baczniejszej uwagi na to, że w samem centrum Grodu Wawelskiego, bo w Rynku głównym, stojące dwa dziejowe klejnoty-gmachy: **wieża ratuszowa i Sukiennice domagają się** rychlej i gruntownej **restauracji.**

Chcąc zatem poruszyć w tej sprawie ogół i władze, na których spoczywa obowiązek stróżowania nad temi zabytkami starej Polski, wspomnimy i zapytamy się o to i o owo.

Przy podjętej już, ale przerwanej i zaniechanej zupełnie od dawna restauracji wieży ratuszowej zdjęto — niewiadomo dlaczego — blachę miedzianą, z gzymsu koronującego i pokryto go deskami, przez które zacieka woda, powodując **usuwanie się cegieł i tynków, które spadają na dół podczas większych deszczów.** Skoro stan taki potrwa czas dłuższy, zachodzi obawa **runięcia całego gzymsu. Zdjęty również** przed kilku laty **zegar ratuszowy nie został ponownie** założony.

Stan Attyki na Sukiennicach jest również opłakany. **Ślimacznice w wielu miejscach uległy** zniszczeniu, **a mury** silnie porysowane **rozchodzą się,** tynk **zaś** odpada płatami. **Kolumny** granitowe od strony ul. Szewskiej zostały przez wandalów **uszkodzone gwoździami i bagnetami.**

Wobec tych faktów trzeba zapytać **się, co** na to mówi m. Urząd Konserwacji budynków m. Krakowa przy Magistracie, do którego **należy** opieka nad wspomnianemi zabytkami.

Wykorzystał naiwność wieśniaczek.

Na dworcu lwowskim przyplątał się wczoraj do dwu naiwnych włościanek przybyłych z Gdańska pewien przystojny złodziej, a ofiarując chłopkom swą „pomoc" na terenie obcego miasta zabrał je do kawiarni, „fundował" kawę, wreszcie wziąwszy pod opiekę ich rzeczy wartości 20 miljonów marek, pozostawił naiwne ofiary na wałach, każąc im zaczekać na siebie, sam zaś ulotnił się bez śladu.

Ogłoszenie w „Gońcu Krakowskim"
przyczyniło się
do wykrycia wielokrotnego oszusta i przestępcy.

Kraków 24 lipca.

Było to przed rokiem. W administracji „Gońca Krakowskiego" zjawili się rodzice niejakiej panny F. z Krakowa, by dać **ogłoszenie w piśmie naszem o ślubie swej córki z wach**mistrzem sztabowym Odorowiczem. Na drugi dzień ogłoszenie pojawiło się w dzienniku — aliści nie upłynęło kilka dni, kiedy w **mieszkaniu młodego żonkosia zjawiła się policja** i ku przerażeniu żony i rodziców młodej pary **aresztowała** Odorowicza.

Co się mianowicie okazało?

Oto policja kowelska wyczytała owę notatkę **w piśmie naszem, a ponieważ już od dawna poszukiwała Odorowicza, który ukrył się — poleciła aresztować go policji krakowskiej.** I oto po aresztowaniu wyszło na jaw, iż Odo**rowicz jest poszukiwanym od dłuższego czasu przestępcą i oszustem, mającym wiele sprawek na sumieniu.**

Odorowicz mianowicie jeszcze w r. 1919 **wyłudził od szeregu osób pieniądze na zakupy** już to produktów, już to książek i pieniądze te sprzeniewierzył. Wreszcie w r. 1920 służąc w żandarmerji polowej, wydalił się ze swej kadry i od tego czasu **stale** krył się, występując pod fałszywymi nazwiskami itd. W roku 1921 Odorowicz występował jako **podporucznik Roman Kowalski z 1 pułku ułanów krechowieckich,** legitymując się wszędzie **sfałszowanym dokumentem.**

Wreszcie **dnia 31 stycznia 1921 roku jadąc** z woźnicą Burzykowskim jego wozem (**jako** podwoda) **w celu przywłaszczenia sobie koni i wozu, pozbawił życia Burzykowskiego, dając do niego dwa strzały rewolwerowe. Burzykowski zginął na miejscu, Odorowicz zaś zabrał** konie z wozem.

Od tego czasu Odorowicz **zniknął na** pewien czas. Przybywszy do Krakowa, **wstąpił tu do** kolei, a pozyskawszy zaufanie **młodziutkiej,** niedoświadczonej panienki, **stanął z nią wreszcie** na ślubnym kobiercu.

Dalszy ciąg tej historji, **jest już wiadomy.** Ogłoszenie zamieszczone w „Gońcu Krakowskim" wykryło wreszcie **sprytnego oszusta.**

W tych dniach zaś odbył się **epilog tej sprawy w wojskowym sądzie w Łodzi.**

Na rozprawę zawezwano szereg świadków z okolicy Łowicza, Sosnowca oraz Krakowa w liczbie **20-tu.**

Oskarżony do winy nie przyznał się, **natomiast wszyscy świadkowie zeznali na niekorzyść oskarżonego.**

Sąd skazał Odorowicza na jeden rok więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego, degra**dację na szeregowca i przeniesienie do II. kategorji żołnierzy.**

Wyrok powyższy przewodniczący sądu wojskowego ppłk. Dr. Giziński **uzasadnił tem, że** co się tyczy **morderstwa Burzykowskiego,** to w tej sprawie było brak dowodów oraz doktorzy psychjatrzy, którzy badali zdrowotność umysłu Odorowicza orzekli, że **jest on niespełrozumu.** Na zasadzie powyższego z oskarżenia o morderstwo, sąd Odorowicza uniewinnił, **natomiast za przestępstwa wymienione w akcie oskarżenia, wydał sąd powyższy wyrok.**

Prokurator wniósł jednocześnie prośbę o przesłanie aktów do rozpatrzenia Sądowi Najwyższemu.

Co się działo na giełdach polskich w ubiegłym tygodniu.

Zniżka i niejasność na rynku akcji. — Ciągły spadek marki polskiej.

Ubiegły tydzień giełdowy w Krakowie swym niejednolitym, że tak powiem, frontem tendencji, musi robić wrażenie, iż niezwykła w czasie wakacyjnym zwyżka, doznała jakby pewnego złamania. Jakkolwiek kursy papierów nie wykazały zbyt silnych wahnień w dół, to równie dobrze nie można mówić, by ich pęd w górę odbywał się w tym samym tempie co w okresach poprzednich. Właściwie miarodajnym co do kursów całego tygodnia był poniedziałek, który, wobec późniejszego kształtowania się tendencji, należy raczej do „silnego" okresu tygodnia poprzedzającego. Już dzień następny ujawnił pewne zatrzymanie się ruchu zwyżkowego wyrażające się przedewszystkiem w jego osłabieniu, a nawet i w zniżce niektórych papierów. Była to zapowiedź dramatu, który rozegrał się we środę, będącej jak zwykle urzędowym dniem zniżki. Oczywiście najwięcej na tem ucierpiały takie papiery jak Zieleniewski, Tepege, Trzebinia fabryka maszyn, Ćmielów, Chodorów, Cegielski, Siersza górnicza, a w stosunku do swej ceny również i P. T. H. Siersza elektrownia i inne podobnego gatunku papiery. Wyjątkiem okazał się jedynie Pocisk, który mimo powszechnego upadku zdołał nietylko wyjść z honorem, ale nawet z podwyżką kursu o 15.000. Najmniej dała się we znaki środa, efektom słabszym, jak Bank Komercjalny, Żegluga Polska, Automotor, Impex, gdyż zdołały one utrzymać się na poziomie dni poprzednich. Natomiast u wspomnianych wyżej papierów ciężkich utrata na kursie waha się od 50 do 60.000, a przy Tepege dochodzi nawet do 90.000 Mkp., gatunki pośrednie zanotowały spadek plus, minus 30 tysięcy.

Następne dni były tylko naprawianiem szkody. W czwartek powiał już inny wiatr, a w piątek zajaśniała pogoda w całej pełni. — Wszystkie papiery wykazały znowu chotę do zwyżki, przeważnie jednak dorównując tylko konjunkturze poniedziałkowej z pewną tendencją do przewyższenia ówczesnego poziomu. Po największej części okazał się dość lichy rezultat, różnica bowiem między kursami poniedziałkowymi a kursami w piątek dochodzi najwyżej do 5000. Wyjątkowo tylko kilka papierów wykazało większa żywotność, jak Tepege, które mimo dość silnej utraty na kursie w środę, bo sięgającej setki, zdołało w następnych dniach to odrobić, kończąc tydzień kursem o 20.000 wyższym w porównaniu do poziomu poniedziałkowego. Podobnie Niemojowski. Niespodziankę urządziła również Polska Nafta, która zdaje się. była faworytem piątku, podniosła się bowiem do 107.000 z 88.000 w jednym dniu, ujawniając więc nadwyżkę 19000.

*

Na innych dwóch giełdach, t. j. warszawskiej i lwowskiej ruch kształtował się dość różnie, choć charakterystyczny i dla nich jest, podobnie jak dla Krakowa. brak silnego tempa zwyżkowego, jak n. p. 2 tygodnie temu. Ubiegły tydzień cechują między innemi trzy dni osłabionej tendencji. Jeden wyraźnej zniżki, dwa zaś, zwłaszcza we Lwowie, chwiejniej, połączonej z dość silną realizacją, która wypływa hamująco, pomimo znacznego popytu.

*

Warszawę specjalnie dezorjentowała fala strajków, wywołując niejasność sytuacji. Najsilniej ujawniło się to w czwartek. Oba dni następne przyniosły jednak poprawę sytuacji, tak że w sobotę zapanowała znowu zwyżka na całej linji, ale ślad poprzedniego nastroju pozostał w znacznie zniższych kursach, nis spodziewać się należało po ich potraktowaniu w poniedziałek.

Z papierów obracanych wspólnie na wszystkich tych trzech giełdach zasługują na wzmiankę Zieleniewski notowany najwyżej we Lwowie. Tam bowiem zaczął po kursie 825 do 800. dochodząc w sobotę 955. różnica, więc spora. Niżej natomiast notuje Kraków. Warszawa. Kraków wykazał nawet minus 10000. — Drugim papierem. który zwrócił uwagę na siebie w sobotę jest Polska Nafta. Tym znowu zaoniekowała się Warszawa. notując go przemijająco 130.000, wobec 78—83.000 w poniedziałek. Tem się tylko tłómaczy nagły skok kursu tego papieru na giełdzie krakowskiej z 88 na 107.000.

We Lwowie decydującym co do tego papieru był wtorek, kiedy Polska Nafta osiągnęła przejściowo cenę 105.000, nie podnosząc się wiele ponad ten poziom przez resztę tygodnia, zakończyła bowiem w sobotę kursem podobnym do Krakowskiego t. p. 107.000.

*

Rynek walutowy w przeciwieństwie do akcyjnego ujawnił stałą tendencję zwyżkową, na wszystkie zagraniczne środki płatnicze z wyjątkiom jednej marki niemieckiej. Podczas gdy dolara notowano w poniedziałek oficjalnie 113.000, a funt szterlingów 525.000, w ubiegłą sobotę osiągnął już poziom 130.000, a funt 601.300. Natomiasta marka niemiecka doznała w dalszym ciągu znacznego spadku, schodząc z 52 fenigów polskich za jedną markę niemiecką w poniedziałek, do 34 w sobotę.

Kurs pieniądza niemieckiego u nas jest tylko słabym obiciem się stosunków, jakie panują na niemieckim rynku finansowem. gdzie oficjalnie notowano w piątek już 294.000, a funt 1300.000, nie mówiąc o obrotach t. zwanej czarnej giełdy. Wierniejszy obraz daje Gdańsk notujący w sobotę kurs dolara 358.000 a funt 1,764.175 marek niemieckich.

Nie można przytem zapominać o marce polskiej. osiągnęła ona w sobotę w Gdańsku 236 marek niemieckich za 1 polską.

Co się tyczy losów marki naszej na rynkach międzynarodowych, to za przykładem marki niemieckiej, zaznaczył się jej dalszy spadek, chociaż w mniejszej mierze jak przy niemieckiej. Zurych bowiem zanotował w poniedziałek kurs 0.0048, a sobota już 0.0040. — Gorzej przedstawia się sprawa z marką niemiecka. ta zakończyła się w sobotę kursem 0.0016¹/..

Giełda.

Dzień wczorajszy stał znowu pod znakiem wybitnej zwyżki. Jak wynika z ceduły zamieszczonej poniżej, zwyżki w pewnych papierach były olbrzymie. Mimo to sprzedających papiery było znacznie mniej aniżeli kupujących. I słusznie, kursa akcji są wciąż jeszcze zbyt niskie w stosunku do ich wartości realnej.

Kraków. (PAT).

Akcje. Cyfry te rozumieją się w tysiącach marek polskich.

	W transakcji.
Polski bank przemysłowy	56—62
Ziemski bank kredytowy	36—43
Bank komercjalny	22—27
Polskie tow handlowe	65—82
Impeks	2,1—2,35
Pharma	92—120
Bracia Rolniccy	30—35
Żegluga polska	7,5—8
Zieleniewski	980—1250—1100
H. Cegielski	172—184—178
Parowozy	200—215
Automotor	85
Trzebinia maszyny	275—300—290
Górka cement	1000—1100
Siersza zakłady górnicze	800—835—815
Tepege	350—385—375
Polska nafta	140—160—150
Pokucie	55—60
Strug	55—68—60
Syndykat koszykarski	65
Trzebinia tłuszcze	480
Krakus	100—105
Chodorów	700—740—720
Ćmielów	220—230
Elektrownia Siersza	72—83
Niemojowski	340—360—350
Fabryka kapeluszy Myślenice	70—75

Kraków,

Tłuszcze. Za 1 kg. loco Kraków: mydło 24000, łój krajowy 31500, kostny zagraniczny 37 Ł za tonnę, — zagraniczny zwyczajny 43 Ł. za tonnę. soda kaustyczna w detalu 7600. w hurcie (wagonowo) 7250, — żywica francuska gat. WW 115 Frf za 100 kg. — gat. IK 108 frf za 100 kg., — amerykańska gat. M. 6,40 dol. za 100 kg. kwas kokosowy w beczkach żelaznych 21,75 dol. — w beczkach drewnianych 21,50. Tendencja mocna dla żywicy, dla tłuszczów nie zmieniona.

Warszawa.

Skóry. W ubiegłym tygodniu notowano: skóry bydlęce surowe od 700—900,000 M. za pud, cielęce od 16 do 21.000 M. za funt ros. Tendencja wysoka spowodowano została małą podażą i zniżką marki.

Poznań.

Ziemiopłody. W tys. Mk.: pszenica 500 do 540, owies 310 do 330, mąka pszenna 730 do 780, inne notowania bez zmiany, usposobienie spokojne.

Obrady nad ustawą o ochronie lokatorów.

Warszawa.

(Telefonem od własnego korespondenta).

Komisja prawnicza wysłuchała wczoraj sprawozdania posła Zygmunta Seydy z obrad podkomisji wyłonionej dla ustalenia wysokości [illegible]nego w noweli ustawy o Ochronie lokatorów. Z wywodów posła Seydy wynika, że podkomisja zwróciła się do rządu z żądaniem dostarczenia cyfr orjentacyjnych, ponieważ rząd nie dostarczył dotąd szczegółowych wyjaśnień, uchwalono **dyskusji nad tą sprawą nie przeprowadzać i przejść do rozdziału następnego dotyczącego eksmisji, przyjęto w brzmieniu ustalonem przez projekt rządowy.**

Proces por. Radomskiego.

Warszawa.

Telefonem od własnego korespondenta.

Wczoraj o godz. 10 rano rozpoczęła się w wojsk. sądzie karnym **rozprawa przeciw porucznikowi Radomskiemu** z powodu napadu dokonanego przezeń na posła **Strońskiego** w dniu 10 czerwca br.

Do godz 1 odczytano akt oskarżenia, przesłuchano por. Radomskiego, poczem składał zeznania pos. Stroński i świadkowie. Wyrok ma zapaść późnym wieczorem.

Projekt ustawy o pracownikach domowych opracowany.

Warszawa. (PAT).

Ministerstwo pracy i opieki społecznej opracowało już **projekt ustawy o pracownikach domowych.** W najbliższych dniach odbędzie się **międzyministerjalna konsultacja prawna,** która ostatecznie zatwierdzi tekst wspomnianego projektu. Projekt ten będzie wniesiony niezwłocznie na porządek dzienny posiedzenia Rady Ministrów.

Nowe przepisy w sprawie oceny postępów szkolnych.

Warszawa. (PAT).

Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego wyda nowe **rozporządzenie, regulujące ocenę postępu w nauce szkolnej.** Dotychczasowe oceny umieszczane na dyplomach świadectwach, na t. zw. cenzurach i zeszytach w postaci cyfr 5, 4, 3, 2, 1 zostaną zastąpione słowami: **B. dobry, dobry,** dostateczny, **niedostateczny, zły.** Ocena sprawowania 3 i 2 zastąpiona będzie słowami: **odpowiedni i nieodpowiedni.** Rozporządzenie obowiązuje od nowego roku szkolnego 1923/24.

ZE SPORTU.

PIŁKA NOŻNA.

Vienna w Łodzi.

W dniach 21 i 22 lipca br. bawiła w Łodzi pierwszoklasowa drużyna wiedeńska Vienna, która rozegrała w sobotę zawody z **Unionem** i uzyskała dwucyfrowy wynik zwycięski **11:1** (3:0). Goście przedstawili o całe niebo wyższą klasę od Unionu tak technicznie jak i taktycznie. W niedzielę rozegrała Vienna mecz z **Turystami** uzyskując powtórnie zwycięstwo **4:2** (2:1). Najlepszy na boisku Stefan Kubik.

Na amsterdamskim torze kolarskim zdarzył się nieszczęśliwy wypadek, zakończony śmiercią Lewanowa, jednego z najlepszych obecnie rekordzistów w jeździe długodystansowej z prowadzeniem przez motor.

Ogłoszenia z Niemiec przez biuro ogłoszeń „PAR“ Poznań lub Berlin SW. 68, Neuenburgerstrasse 4.

OGŁOSZENIA

Administracja otwarta od godziny 9—1 w południe i od godziny 4—7 wieczorem.

CENY OGŁOSZEŃ: drobne ogłoszenia za słowo Mk 200·— dla poszukujących posad Mk. 100·— za słowo: drobne o treści matrymonialnej Mk. 300 wiersz milim. jednoszpalt. Mk 750·— wiersz millm. w rubryce „Nadesłane“ Mk. 2250·— wiersz milim. po kronice Mk. 3000 Ogłoszenia przed tekstem wiersz milimetr. Mk. 3600·— Za układ tabelaryczny, kombinowany 50%.

Ogłoszenia zagraniczne 100% droższe. — (Za terminowe zamieszczenie wszelkich ogłoszeń Administracya nie odpowiada) — Ceny powyższe obow. od dn. zmiany w nagłówku

Wolne posady

W Państw. Gimnazjum Polskiem w Bielsku (Śląsk) są wolne posady polonisty, germanisty, nauczyciela geografji i historji, filologa klasycznego i przyrodnika. Podania należy wnosić w drodze służbowej do Wydziału Oświecenia Publicznego w Katowicach, a o wniesieniu podania zawiadomić Dyrekcję zakładu.

Poszukują posady

WDOWA w średnim wieku przystojna i inteligentna obejmie posadę jako zarządczyni gospodarstwem na wsi. Oferty pod „Dobra gospodyni“. 803

BUCHALTER bilansista, przyjmie posadę na stałe lub na godziny. Zgłoszenia do Admin. „Gońca Krakowskiego“. 373

AGRONOM z chlubnemi świadectwami, żonaty bezdzietny poszukuje posady. „Stanisław“ do Administr. „Gońca krakowskiego“. 366

FILOZOF, absolwent praw, z praktyką nauczycielską poszukuje posady w gimnazjach. Zgłoszenia pod „Filozof“ do Admin. „Gońca krak.“ 365

Kupno

DOM kupię w obrębie Wielkiego Krakowa. Zgłoszenia pod „Dom“ do Adm. „Gońca“. 805

KAMIENICĘ w centrum Krakowa kupię. Zgłoszenia pod „Kamienica“ do Adm. „Gońca“. 804

Różne

WILLĘ 6 wolnych ubikacji zamienię za wieś lub las. Zgłoszenia Poste-restante Zarański Kraków. gł. poczta. 367

CUDZOZIEMIEC poszukuje dwóch pokoi z kuchnią. Pośrednictwo wyłączone. Zgłoszenia do Adm. „Gońca Krak.“ 871

Matrymonialne

KAWALER lat 35, inteligentny, wykształcony, na wyższem stanowisku z braku znajomości chce nawiązać korespondencję z panną do lat 25 przystojną, naprawdę inteligentną i szlachetnych zasad. Rzecz traktuje się serjo. Zgłoszenia wraz z fotografją pod „Mieszek“ do Adm. „Gonca Kr.“ 870

OSOBA w średnim wieku przystojna i inteligentna o dobrym charakterze posiada mieszkanie i wyprawę. Z braku znajomości tą drogą chce poznać mężczyznę inteligentnego, szlachetnego i dobrych zasad na wysokiem stanowisku. Cel matrymonialny. Rzecz traktuje się poważnie. Zgłoszenia do „Gońca Krak.“ pod „Dobra żona“ 802

WIELKOPOLANKA młoda, wesoła, zgrabna i gospod., zamiłowana przyrodniczka, obecnie na stanowisku sekretarki dominj., mająca meble na 2 pokoje i kuchnię oraz pianino, zapoznałaby się w celu matrymonjalnym najchętniej z intelig. rolnikiem, dobrego charakteru, dobrze sytuowanego (wdowiec nie wykluczony), może być z Małopolski, Kresów lub reemigrantem. Zgłosz. z fotografją do „Kurjera Poznańskiego. 863

Zaginione

SKRADZIONO CZARNY portfel z książką służby oficerskiej, przeznaczeniem wojennem i legitymacją techniczną, opiewające na nazwisko Ludwika Janika, które unieważnia się. 1971

ZGUBIONĄ książeczkę wraz kartą wojskową oraz legitymację na nazwisko Dortheimer Dawid urodzony 2 lipca 1898 Tarnów, unieważniam. 1968

PTASZNIK JÓZEF ur. 1902 r. w Michałkowicach na Śl.-Ciesz. przynależny do Bodzanowa pow. Wieliczka. Unieważnia skradzione dokumenty wojskowe, wystawione przez P. K. U. w Wadowicach. 1969

UNIEWAŻNIAM zgubioną książkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Końskie na nazwisko Emil Julian Eigner ur. w Synowódzku Wyżnym 1888. 1970

Lokale

PANNA inteligentna, pracująca cały dzień poza domem, poszukuje pokoju przy starszej rodzinie. Oferty z warunkami pod „Pokój“ do Adm. „Gońca“. 372

MŁODA niezależna osoba zajmie się gospodarstwem u samotnej osoby za pokój. Oferty pod „Pracowita“ na Poste-restante. 374

FRANCUZKA wykształcona, poszukuje pokoju za udzielanie lekcji. Zgłoszenia do Adm. „Gońca Krak.“ 372

MASZYNY do szycia znane „Kasprzyckiego“. Tanio — Hurtowo — Detalicznie — Raty, Warszawa, Marszałkowska 153. Zamawiać można listownie. 1971

Z Czech

sprowadzaną drogą wodę karlsbadzką zastępuje w zupełności, według orzeczeń lekarskich

:: **woda mineralna** ::

Karlsbad-Mühlbrunn

z rządowo-uprawn. fabryki

K. Rząca i Chmurski

w Krakowie, ul. św. Gertrudy 4.

Tańsza przeszło o połowę i a w skuteczności równa rodzimej.

do nabycia w aptekach, droguerjach i t. d. 1870

Natychmiast do sprzedania

motor elektryczny firmy Bergman El. A. G. typ: S. F. 3. — P. S. 19 na prąd trwały obrotów w minucie 885 przez 1.770 P. S. Interm Volt 220 P. S. amp. 73 kompletny.

Motor nadaje się znakomicie do maszyn drukarskich lub zakładów przemysłowych o większej sile rozpędowej.

Zgłoszenia nadsyłać do Adm. „Gońca Krakowskiego pod „Przemysł“.

Kupujemy! Kupujemy!

SIANO

w każdej ilości — płacimy wysokie ceny.

Jan Sułkowski i Mieczysław Tatara

Toruń, Sienkiewicza 12. Telefon 805.

Gaza szwajcarska pierwszorzędnej jakości pasy, gurty, kamienie, walce, kaspry, transmisje, ceny konkurencyjne.

„Pilot“ Lwów, Batorego 4. 1908

Czytajcie i żądajcie wszędzie

ILUSTRACJĘ POLSKĄ

pierwsze bogato ilustrowane pismo tygodniowe, poświęcone wyłącznie chwili bieżącej.

Jest to jedyny w Polsce tygodnik o pokoju europejskim i czytany bywa nietylko przez wszystkie warstwy społeczeństwa polskiego ale i zagranicą. Zatem jest on najkorzystniejszym organem reklamowym. Zamieszczamy również artykuły z ilustracjami o firmach przemysłowych, handlowych i t. d. 1660

KREŚLARZY rutynowanych do wykreślania mapy potrzebuje Kierownictwo Techniczne Komisji Granicznej na Wschodzie w Równem. Reflektuje się tylko na poważne oferty. Podania z dołączeniem curriculum vitae zaopatrzyć próbką własnoręcznej pracy kreślarskiej i pisma (n. p. odcinek mapy w skali 1.000.000 15x15 cm.) — Wynagrodzenie VIII większa o dyety krajowe, przywiązane do powyższej kategorji. Powołać się na ogłoszenie w „Gońcu Krakow.“ 356

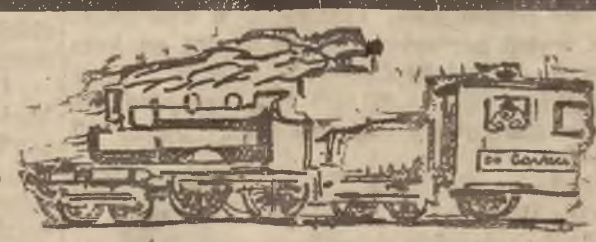
SAMODZIELNY kierownik ceramik, z dwudziestoletnią praktyką znawca glin, specjalista fabrykacji dachówek różnych systemów dren znawca pieców ceramicznych i specjalista w paleniu. Obecnie na posadzie w wielkich zakładach ceramicznych o kilkumilionowej produkcji zmieni posadę zaraz. Łaskawe zgłoszenia pod „Samodzielny ceramik“ do Adm. „Gońca Krakowskiego“. 354

MASZYNY DO PISANIA IDEAL 1799

światowej sławy poleca i sprzedaje przyjmuje do naprawy i czyszczenia wszystkie systemy maszyn pisarskich

W. KEYHA Kraków, Florjańska 3

Jadę do Gdańska!

Rozpatrzę interesy — omówię i oddam reklamy Gazecie Gdańskiej - Stadtgebiet 12.

i wrócę!

Ogłoszenie

Wskutek dewaluacji marki polskiej, podwyżki ceny węgla i robocizny, ustaliła komisja gazowo-elektryczna na posiedzeniu w dniu 18. b. m. na okres VII. następujące ceny prądu:

Mieszkania prywatne i klatki schodowe	Mkp. 6.000·—	za 1 kwg.
Lokale	„ 11.000·—	„ 1 „
Motory	„ 4.500·—	„ 1 „

Kraków dnia 19 lipca 1923.

1853 **Elektrownia Miejska.** w Krakowie.

Ogrodzenia nietylko tańsze od drewnianych lecz estetyczniejsze i trwalsze.

Kompletne ogrodzenia z siatki drucianej zwykłe i ozdobne wraz z bramami i furtami, jak również ogrodzenia kombinowane z drutem kolczastym, poleca:

FIRMA W. KUCHARSKI Sp. Akc. Fabryka drutu i wyrobów drucianych

Kraków-Podgórze Romanowicza Nr. 5 Telef. 277. Adr. Tel. „Metalgor“.

Dostawa szybka, duży zapas siatek na składzie. Oferty i prospekty na każde żądanie. 1483

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Anton Krzywy. Drukarnia „Głosu Narodu“ pod zarządem R. Ferka w Krakowie.